

Tankové muzeum v Aberdeenu

Tankové muzeum v Aberdeenu, které se nachází 40 kilometrů severovýchodně od přístavu Baltimore ve státu Maryland, je poměrně známé. Kromě 76 nejrůznějších tanků a samohybných děl a více než 70 dělostřeleckých nebo raketových systémů, které byly k vidění v roce 2009, je vystavována i řada unikátních ručních palných zbraní.

Čtenáře Střelecké revue bude zajisté nejvíc zajímat právě sbírka ručních palných zbraní, která je soustředěna ve výstavní a provozní budově. Jako celé muzeum slouží primárně k výcviku příslušníků americké armády. Ti se ostatně ve svých maskovacích uniformách s šedým digitálním potiskem v době naší návštěvy proplétali mezi exponáty, přičemž se chovali velmi učenlivě. Sběrka totiž není příliš rozsáhlá, ale obsahuje řadu skutečných unikátů, a dokonce i několik zbraní československé provenience.

Několik vitrín je věnováno nestarším americkým dlouhým palným zbraním, především však z 19. století. Nechyběly pušky z americké občanské války, ale ze zbraní, které dobyly západ, je vystavena snad jen Henryovka model 1860, a to kvůli konstrukci závěru. Ze stejného důvodu je vystavena i jehlovka Dreyse vz. 1862 a francouzská revolverová puška systému Lefauchaux. Na české poměry unikátní jsou například zde vystavené švýcarské pušky Vetterli model 1881 nebo Schmidt-Rubin model 1919, norská puška Krag-Jørgensen

◀ Drobná ukázka z výstavní plochy obrněné techniky: italské samohybné dělo 47/32 (Semovente da 47/32), v pozadí německý Marder III (Sd.Kfz.139) na podvozku čs. lehkého tanku LT-38 vyzbrojený sovětským 76,2mm kanonem typu F-22 v německých službách označeným 7,62cm PaK 36(r)

1891 a portugalská puška systému Kropatschek ráže 11 mm. Velmi zajímavá je i jedna z posledních sériově vyráběných opakovacích pušek, či spíš karabin, Madsen M47 model 1958 ráže 30 pro ozbrojené síly Kolumbie. Výzbroj čs. legií v Rus-

◀ Pěchotní a tankový kulomet Stoner 63 ráže 5,56x45 mm z roku 1960

◀ Japonský tankový kulomet vzor 91 (1931) ráže 6,5 mm

◀ V expozici je nepřehlédnutelný lehký tank M5A1

ku pak českému návštěvníkovi může připomenout puška Winchester model 1895 objednaná carskou vládou v ráži 7,62x54R v době první světové války.

Z opakovacích pušek má velmi silné zastoupení systém Mannlicher, a to od běž-

ných rakouských pušek vz. 1888 a 1995 přes rumunskou pušku Mannlicher model 1893 a italské karabiny Mannlicher-Carcano model 1891 nebo model 1938 k méně známým verzím, například řecké karabině Mannlicher-Schönauer model 1903 ráže 6,5x53.

Samonabíjecí pušky z období první světové války reprezentují francouzské výrobky firmy Saint Étienne model 1912 a RSC 1918.

V expozici samonabíjecích pušek pak lze spatřit unikáty z meziválečného období jako prototypy samonabíjecí pušky Thompson model 1923 a prototypy nebo sériově vyráběné zbraně dalších amerických konstruktérů Pedersena, Garanda a Johsona, ale i italské firmy Breda a Scotti model X. Z československých výrobků je zde vystavena i Holková puška ZH 29. Sovětskou konstrukční školu přibližuje samonabíjecí puška Sergeje Simonova AVS-1936 nebo Fedora Tokareva

Francouzská experimentální přilba z roku 1916, německá helma vz. 1916 a její model, americká pokusná přilba z roku 1917

Prototyp útočné pušky projektu SPIW ze 60. let

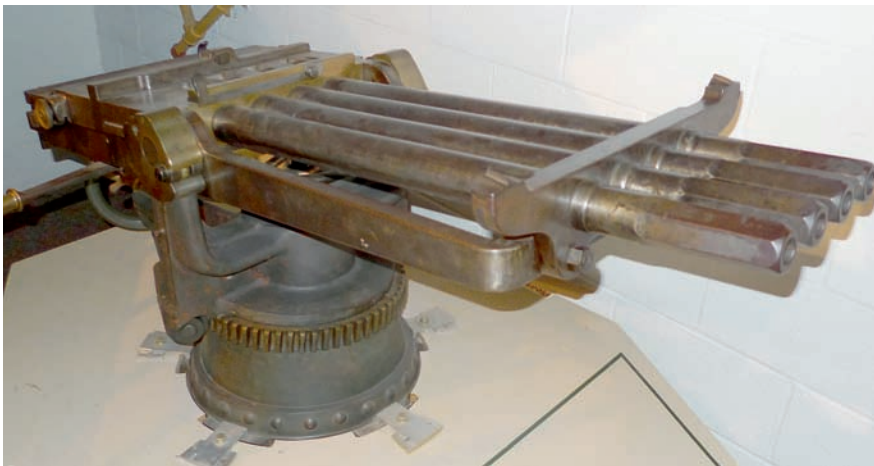

Vchod do muzea s americkým protitankovým kanonem M5 ráže 76,2 mm z druhé světové války

SVT-40 a německou pak pokusná puška Walther a standardní Walther G-43. Za unikát můžeme považovat i japonskou samonabíjecí pušku vzor 5 zavedenou do výzbroje v dubnu 1945, jejíž konstrukce byla silně ovlivněna americkou puškou M1 Garand. Poválečné období reprezentují například egyptská puška Hakim a americký prototyp T44E9, což je budoucí útočná puška M 14.

Snad jen samopaly jsou zastoupeny především americkou klasikou z druhé světové války. Z kategorie útočných pušek je nejzajímavější prototyp zbraně projektu SPIW (Special Purpose Individual Weapon) ze 60. let. Útočná puška koncepce bullpup měla vystřelovat šípky (flechettes) ráže 4,8 mm, přičemž v původním návrhu měl mít zásobník kapacitu 60 nábojů. Podvěsný granátomet měl ráží 40 mm. Vystavenou zbraň, která je jedním ze šesti prototypů, vyvíjela firma Springfield Armory, ale projekt byl v roce 1973 zastaven.

Snad nejpočetnější je sbírka kulometů, která zahrnuje první mechanické kulometry (např. Nordenfelt a Gatling) a stěžejní typy z první a druhé světové války. Ne-

Čtyřlavrňový mechanický kulomet Nordenfält ráže 25 mm

malou část představují kořistní japonské a italské kulometry včetně tankových (např. 8mm tankový kulomet Breda model 1938).

Ze sovětských zbraní je vystaven málo rozšířený 7,62mm těžký kulomet vz. 1939, který byl podle svého tvůrce Děgťarjeva označován i jako DS-39 (Děgťarjev-stankovij). Komise ho do výzbroje zavedla s velkými rozpaky až 22. 9. 1939, neboť se jednalo o nijak zvlášť povedenou zbraň, která v polních podmínkách fakticky selhala. Zbraň však byla spřažena s pevnostním 45mm protitankovým kanonem a v roce 1939 zavedena jako Ustanovka DOT-4 (45mm puška obr. 1934 g., spárennaja s pulemetom obr. 1939 g. na kazematnom lafete – 45mm kanon vz. 34 spřažený s kulometem vz. 39 na kasematní lafetě). Zde nehrozilo nějaké větší znečištění zbraně zeminou, pískem, prachem či blátem a zbraň v této roli mohla úkoly na ni kladené splnit.

Unikátní jsou prototypy amerického lehkého kulometu z roku 1960, který měl obdobně jako u projektu SPIW vystřelovat šípky ráže 4,8 mm. Neméně zajímavé jsou kulometry Stoner 63 v pěchotní a tankové verzi ráže 5,8 mm konstruktéra Eugene Stonera.

Z velkorážních kulometů je kromě několika verzí známého amerického kulometu M2 vystaven francouzský 13,2mm kulomet Hotchkiss vz. 1930, používaný

Taktický nukleární bezzákluzový kanon David Crockett

u námořnictva jako protiletadlový, v obrněných vozidlech a dokonce i ve francouzském opevnění. Vystavena je i jeho japonská verze.

Je vystaveno také několik známých protitankových pušek (včetně československé 7,92mm pušky dodávané ně-

mecké branné moci pod označením vz. 41) a nejznámějších ručních reaktivních protitankových zbraní (např. Panzerschreck, Bazooka, PIAT a RPG-7), ale nechybí ani německý 7,5cm bezzákluzový kanon z druhé světové války.

Expozici ručních zbraní uzavírají lehké minomety do ráže 81 mm, z nichž je nejzajímavější japonský 50mm ruční granátomet vz. 98 patřící do dnešní koncepce Commando (zastoupené čs. 60mm lehkým minometem SANTOS), a několik polních kanonů. Pro návštěvníka z Evropy je skutečná lahůdka taktický jaderný bezzákluzový kanon David Crockett.

Muzeum s oficiálním názvem U. S. Ordnance Museum sídlí na adrese Aber-

deen Proving Group, Building 2601, Aberdeen, Maryland a je otevřeno denně od 9 do 16.45 h. Jelikož se jedná o vojenskou základnu, nelze se divit přísnějším procedurám při vstupu. Armáda však nevybírá vstupné a fotografování je povoleno.

Sovětské 7,62mm těžké kulometry vz. 39 a vz. 43

Československé zbraně reprezentuje protitanková puška vz. 41 ráže 7,92 mm ze Zbrojovky Brno. Dole je německá protitanková Panzerabwehrbüchse 39 ráže 7,92 mm a nahoře britská protitanková puška Boys.